

**TOESPRAAK VAN ZIJNE EMINENTIE METROPOLIET PANTELEIMON VAN BELGIE
(VOORZITTER) BIJ DE OPENING VAN DE EERSTE VERGADERING VAN DE
ORTHODOXE BISSCHOPPENCONFERENTIE VAN DE BENELUX**

Brussel – 23 juni 2010

+ + + + +

Eminenties en Excellenties, dierbare broeders in Christus,

Allereerst wens ik u van ganser harte welkom te heten in Brussel, op deze eerste vergadering van de Orthodoxe Bisschoppenconferentie van de Benelux. *“Gezegend is God, de Vader van onze Heer Jezus Christus, die ons in de hemelen in Christus heeft gezegend met elke geestelijke zegen”* (Efez. 1, 3).

Ik heb de eer u de groeten over te maken van Zijne Alheiligheid de Oecumenische Patriarch Bartholomeos, die van bij het begin van zijn pontificaat een grote voorstander is geweest van de versterking van de panorthodoxe samenwerking. Zo brengt hij – als primus inter pares van het orthodox episcopaat – regelmatig de primaten van de lokale Orthodoxe Kerken bijeen om samen de problemen waarmee de Orthodoxie wordt geconfronteerd aan te pakken, maar ook om gezamenlijk een oplossing te vinden voor de grote uitdagingen die deze wereld met zich meebrengt.

Tijdens zijn recent bezoek aan Rusland verklaarde Patriarch Bartholomeos nog dat zijn allergrootste prioriteit is van het Heilig en Groot Concilie van de Orthodoxe Kerk bijeen te roepen. Onze Kerk is inderdaad sinds meer dan 50 jaar bezig met de voorbereiding van dit Heilige en Groot Concilie en het mag gezegd: de voorbije twee jaren hebben we grootse vorderingen geboekt. Laatst werden akkoorden gesloten over de aanpak van het probleem van de Orthodoxe Diaspora – *“m.a.w. orthodoxe gelovigen die zich gevestigd hebben in gebieden die zich buiten de traditionele lokale Orthodoxe Kerken situeren”¹* –, alsook over de wijze waarop *autokefalie* of *autonomie* wordt verleend. Zo werd er beslist dat in bepaalde regio's van die Orthodoxe Diaspora bisschoppenconferenties worden opgericht die tot doel hebben:

1. *de eenheid van de Orthodoxe Kerk te laten blijken en te versterken;*
2. *van samen de pastorale diaconie van de gelovigen van de regio te behartigen;*
3. *en van samen getuigenis af te leggen aan de wereld.*

De beslissing van de IVe Panorthodoxe Preconciliaire Conferentie is weliswaar slechts een overgangsmaatregel. Alle Heilige Orthodoxe Kerken hebben immers de eenparige wil geuit dat het probleem van de Orthodoxe Diaspora aangepakt zou worden *“volgens de orthodoxe ecclesiologie, en de canonische traditie en praxis van de Orthodoxe Kerk”*.

Eén van die regio's is deze van de Benelux (België, Nederland en Luxemburg). Elk van ons maakt deel uit van deze Bisschoppenconferentie omdat

¹ *IVe Panorthodoxe Preconciliaire Conferentie* gehouden in Chambésy, Genève, van 6 tot 12 juni 2009.

hij één of meerdere parochies heeft in één of meerdere van deze landen. Er moet inderdaad een zekere complexiteit worden opgemerkt:

- de regio telt drie landen, meerdere talen, verschillende achtergronden;
- de situatie en de erkenning en behandeling van de Orthodoxe Kerk is verschillend van land tot land;
- het gebeurt dat menig onder ons in deze regio slechts één parochie heeft, dus in slechts één van de drie landen en bijgevolg moeilijk kan deelnemen aan de debatten aangaande de andere landen;
- de directe communicatie onder de bisschoppen zal niet altijd evident zijn bij gebrek aan kennis van een gemeenschappelijke taal.

We zijn dus geroepen samen te werken aan de eenheid van de Orthodoxe Kerk in deze regio:

- o heel zeker op het vlak van onze theologische, ecclesialogische, canonische, geestelijke, caritatieve, educatieve en missionaire engagementen;
- o ook op vlak van pastorale aanpak, catechese en liturgisch leven;
- o en komen daar nog bij, de oecumenische en interreligieuze dialogen.

Eigenlijk is er theologisch en sacramenteel gesproken maar één Orthodoxe Kerk en toch zijn er zo veel verschillen tussen de lokale Orthodoxe Kerken wereldwijd. Denken we maar aan de verschillen die er zijn tussen de diverse jurisdicties als het gaat over de viering van gemengde huwelijken en de erkenning ervan; de erkenning van de doop van andere christenen; over de wijze waarop andere christenen in de Orthodoxie ontvangen worden; over de problematiek van crematie; enz. Dit betekent dat er dus wel nood is aan coördinatie.

Wij streven naar eenheid omdat de Heer ons zelf heeft gevraagd van één te zijn. Dit betekent niet dat er niet binnen onze éénheid een diversiteit kan zijn. Zo is er ongetwijfeld een respect voor de grote verscheidenheid die er heerst onder de orthodoxe gelovigen, op taalkundig, cultureel of nationaal vlak.

Het is waar dat we naar onze gelovigen toe en naar de buitenwereld toe een grote verantwoordelijkheid te dragen hebben. We zijn geroepen samen te getuigen van de Orthodoxie zoals wij ze sacramenteel, eucharistisch en spiritueel beleven, en dit in een wereld die alsmaar meer ontkerstend is. Daarom ook mogen we – als bisschoppen van de Orthodoxe Kerk – niet vergeten dat de Kerk als mysterie een leven is in Christus, dat transfigureert en vergoddelijkt. De rol van de Orthodoxie bestaat erin van de mensen opnieuw de vreugde van de Verrijzenis te doen ontdekken. In oecumenische contacten, interreligieuze dialogen en in de bredere maatschappij heeft het woord van de Orthodoxie een bijzonder belang. Maar dit woord verliest veel kracht wanneer er onenigheid heerst onder ons.

Daarom had Zijne Alheiligheid de Oecumenische Patriarch Bartholomeos en de primaten van de lokale Orthodoxe Kerken het aan het rechte eind, wanneer ze beslisten spoed te zetten achter het probleem van de Orthodoxe Diaspora. We zijn hen dankbaar en vragen onze goede en menslievende God ons de kracht te schenken naar Gods welbehagen te vervullen waartoe we geroepen zijn: tot éénheid en samenwerking in liefde!